

Οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί για το Χρέος και το Έλλειμμα επιτρέπουν ερμηνείες προσαρμογής τους στις ιδιαίτερες συνθήκες των χωρών-μελών της ΕΕ

Ζωή Γεωργαντά

Καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας και Παραγωγικότητας
Πανεπιστημίου Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών

τέως Μέλος του Συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ
μετά από έγκριση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων

16 Σεπτεμβρίου 2012

Πολύ συχνά το ζήτημα των Ευρωπαϊκών Κανονισμών εμφανίζεται ως πανάκεια και νόμος υπεράνω των Εθνικών Κρατών τα οποία πρέπει «επί ποινή θανάτου» να τους ακολουθούν κατά γράμμα, ακόμα και αν αυτό είναι παρανοϊκό, δηλαδή κάτι σαν τον παρακάτω διάλογο:

A: «στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ομοσπονδιακά κρατίδια»

B: «τί; να τα φτιάξετε αν δεν υπάρχουν»!

Για τον λόγο αυτό, στο παρόν άρθρο παρουσιάζονται οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί βάσει των οποίων υπολογίζεται το δημόσιο χρέος και έλλειμμα των χωρών-μελών και ταυτόχρονα τονίζονται εδάφια και γεγονότα που δείχνουν ότι οι Κανονισμοί δεν είναι νόμοι και ότι παρέχουν την ευχέρεια στους Εθνικούς Στατιστικούς επιστήμονες και άλλους Εθνικούς εμπειρογνώμονες για ερμηνείες προσαρμογής τους στις ιδιαιτερότητες των χωρών-μελών. Το αντίθετο υποστηρίζεται μόνο από όσους θέλουν να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα, δηλαδή όσα φοβερά έχουνπραχθεί, εκουσίως ή ακουσίως, από αυτούς που μας διοικούν έτσι ώστε να αποσύρουν την τεράστια ευθύνη που τους βαραίνει.

Το χρέος, όπως και το έλλειμμα, μιας χώρας αποτελούν κονδύλια των Εθνικών Λογαριασμών, οι οποίοι περιγράφουν όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσα στην εθνική οικονομία, αλλά και μεταξύ της εθνικής οικονομίας και των ξένων χωρών. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (Εθνικών και Περιφερειακών) εισήχθη στην Ευρώπη ως Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 25 Ιουνίου 1996, υπ' αριθμόν EC No.2223 και έχει επικρατήσει με τον συνοπτικό τίτλο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών του 1995 (ΕΣΛ95) ή ESA95 (European System of Accounts of the year 1995). Ο σκοπός του ESA95 ήταν να ομογενοποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερο τους Εθνικούς Λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά τους ορισμούς των στοιχείων και την διάρθρωση τους για λόγους εναρμόνισης και συγκρισιμότητας των στοιχείων.

Το ESA95 είναι συμβατό με το σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών των Ηνωμένων Εθνών του 1993 ή ΣΕΛ 1993 (System of National Accounts of the United Nations – SNA 1993), αν και υπάρχουν διαφορές ως προς την σαφήνεια των ορισμών, των λογιστικών κανόνων και των ταξινομήσεων, η οποία (σαφήνεια) φαίνεται να είναι υπέρ του ΣΕΛ. Βέβαια, αυτό δικαιολογείται με το ότι το ESA95 είναι προσαρμοσμένο στις ειδικές συνθήκες των

οικονομιών των Ευρωπαϊκών χωρών και για τον λόγο αυτό δεν αποτελεί απaráκαμπτο νόμο, αλλά παρουσιάζει ευκαμψία στην εκάστοτε ερμηνεία του. Όπως αναφέρει ρητά η έντυπη έκδοσή του (June 1996, σελ.1)¹, το ESA95 αποτελεί «**κεντρικό πλαίσιο αναφοράς για τις κοινωνικές και οικονομικές στατιστικές της ΕΕ και των χωρών-μελών της**» που σημαίνει ότι το ESA95 εφαρμόζεται με ερμηνευτικές διαφορές όσον αφορά την διάρθρωση των εθνικών οικονομιών των ευρωπαϊκών χωρών. Τέτοιες διαφορές βρίσκονται κυρίως στην αγορά εργασίας, στο εξωτερικό εμπόριο και στην βιομηχανία, δηλαδή, μπορεί για παράδειγμα, να υπάρχουν κλάδοι σε μια χώρα που δεν υπάρχουν σε άλλες.

Όπως ανέφερα παραπάνω, ο Κανονισμός EC No.2223/25 June 1996, που συνεχώς αναφέρεται από τον πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ ως κάτι το διαφορετικό από το ESA95, είναι ο Κανονισμός που θεσμοθέτησε το ESA95. Είναι δηλαδή το ίδιο το ESA95 και αποτελείται από 611 σελίδες στις οποίες περιγράφεται το ESA95. Μάλιστα, το Κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει ξεχωριστή ενότητα με τίτλο «Πλαίσιο για ανάλυση και πολιτική» ως μία από τις χρήσεις του ESA. Συγκεκριμένα, η ακριβής διάρθρωση του πρώτου κεφαλαίου είναι η εξής:

Chapter1

General Features (Γενικά Χαρακτηριστικά)

The Uses of ESA (Οι Χρήσεις του ESA)

-Framework for analysis and policy (Πλαίσιο για ανάλυση και πολιτική)

-Eight characteristics of ESA concepts...(Οκτώ χαρακτηριστικά των εννοιών του ESA...)

-... ..

Αρκεί κανείς να διαβάσει τις δύο πρώτες ενότητες των Χρήσεων του ESA για να καταλάβει ακριβώς την έννοια του ESA95 ως «πλαϊσίου» και όχι ως απaráγκλιτου νόμου, όπως παρουσιάζεται από τον πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ και τον Γενικό Διευθυντή της Eurostat (Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας), κ. Ράντερμάχερ. Ιδιαίτερα, μεταξύ των οκτώ χαρακτηριστικών του ESA95, τονίζεται η ευκαμψία των ορισμών και οι βαθμοί ελευθερίας στην ερμηνεία τους από τις διάφορες χώρες. Συγκεκριμένα, το όγδοο χαρακτηριστικό των εννοιών του ESA95 είναι «Flexible and multipurpose», δηλαδή οι έννοιες του ESA95 είναι «Εύκαμπτες και με πολλούς σκοπούς». Για παράδειγμα, αναφέρεται το εξής: «Η λεπτομέρεια στο εννοιολογικό πλαίσιο του ESA προσφέρει την ευκαιρία εύκαμπτης χρήσης του: μερικές έννοιες δεν περιγράφονται, αλλά μπορούν να εξαχθούν». Και παρακάτω, «Εύκαμπτη χρήση είναι επίσης δυνατή με την εισαγωγή πρόσθετων κριτηρίων που δεν έρχονται σε αντίθεση με την λογική του συστήματος». Επίσης, αναφέρεται ρητά το εξής: «Το τυπικό πλαίσιο δεν δίνει αρκετή προσοχή στα αποθεματικά μεγέθη (όπως το χρέος) καθώς και στα μεγέθη ροής (όπως το έλλειμμα), τα οποία δεν έχουν σαφή νομισματική έκφραση» (σελίδες 26 και 27). Σημειώνεται ότι οι παρενθέσεις είναι δικές μου).

Το ESA95 απεικονίζει, μέσω των Εθνικών Λογαριασμών, την διάρθρωση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας κάθε χώρας. Αντίθετα από το περιεχόμενο, το οποίο μπορεί να διαφέρει από χώρα σε χώρα, η διάρθρωση που ακολουθούν οι Εθνικοί Λογαριασμοί είναι κοινή για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι, η βασική διάρθρωση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας καλύπτει τα τρία συστατικά στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, ή άλλως της Εθνικής οικονομίας, που είναι τα εξής:

---

¹ Η έντυπη έκδοση του ESA95 στα Ελληνικά είναι ISBN 92-827-7953-X

- (1) οι οικονομικές διαδικασίες (παραγωγή, κατανάλωση, διανομή, συσσώρευση, κοκ),
(2) οι διάφοροι λογαριασμοί που αντιστοιχούν στις οικονομικές διαδικασίες, και
(3) οι θεσμικοί τομείς (νοικοκυριά, γενική κυβέρνηση, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, μη-χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί).

Τα τρία αυτά συστατικά στοιχεία περιλαμβάνονται σε τρία βασικά σύνολα πινάκων: τους τομεακούς λογαριασμούς, τους πίνακες εισροών-εκροών, και τους λογαριασμούς κατά οικονομικό κλάδο.

Από το 1994 είναι σε ισχύ η συνθήκη του Μάαστριχτ η οποία εισήγαγε την διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (excessive deficit procedure – EDP), σύμφωνα με την οποία το έλλειμμα των ευρωπαϊκών χωρών δεν πρέπει να ξεπερνά το 3% του ΑΕΠ (ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος), και το χρέος δεν πρέπει να ξεπερνά το 60% του ΑΕΠ. Για το αν τα διαχωριστικά αυτά ποσοστά ήταν ορθολογικά ή όχι έχουν εκφραστεί πολλές αμφιβολίες στην Ευρωπαϊκή και διεθνή βιβλιογραφία, αλλά στο παρόν άρθρο δεν θα ασχοληθούμε με το ζήτημα αυτό.

Η έμφαση των Αρχών της ΕΕ από την αρχή δόθηκε στο έλλειμμα και όχι στο χρέος διότι θεωρήθηκε ότι ένα χαμηλό έλλειμμα συνδυασμένο με μεγέθυνση της οικονομίας θα οδηγούσε σε μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ. Αυτό αναφέρεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Μεγέθυνσης (Stability and Growth Pact - SGP) που υιοθετήθηκε το 1997 και το οποίο είχε σκοπό να επιβάλει δημοσιονομική πειθαρχία στις χώρες της ευρωζώνης με απώτερο στόχο την οικονομική μεγέθυνση. Αλλά και στο πεδίο αυτό, οι Ευρωπαϊκές Αρχές περιορίστηκαν σε ένα ουσιαστικά στατικό τοιτάτο, βασίζοντας την όλη οικονομική πολιτική της Ευρώπης στην «κόκκινη γραμμή» του 3% για το έλλειμμα. Κατά συνέπεια, η μη υπέρβαση της κόκκινης αυτής γραμμής του δημόσιου ελλείμματος θεωρήθηκε ως η εθνική υπερηφάνεια των χωρών-μελών της ΕΕ καθόσον υποθέτει ότι μια χώρα της οποίας το δημόσιο έλλειμμα δεν υπερβαίνει το 3% του ΑΕΠ της είναι εντάξει στις υποχρεώσεις της απέναντι στην διεθνή κοινότητα. Τονίζεται ότι ως έλλειμμα δεν εννοείται το εθνικό έλλειμμα, δηλαδή το έλλειμμα όλων των θεσμικών τομέων², αλλά το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ή το αποκαλούμενο «δημόσιο έλλειμμα».

Όταν μια χώρα έχει δημόσιο έλλειμμα μεγαλύτερο από 3% του ΑΕΠ, τότε υπόκειται στις λεγόμενες διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος (EDP). Τι σημαίνει αυτό: Η Eurostat έχει θεσπίσει διαφορές στον υπολογισμό και στην αποτίμηση διαφόρων κονδυλίων των Εθνικών Λογαριασμών όταν μια χώρα βρίσκεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Από τον Φεβρουάριο 2000 η Eurostat εκδίδει «Εγχειρίδιο ESA95 για το Κυβερνητικό Έλλειμμα και Χρέος», όπου δίνει οδηγίες για τον υπολογισμό του ελλείμματος και του χρέους της γενικής κυβέρνησης κατά την εφαρμογή του ESA95. Υπάρχουν τέσσερις εκδόσεις του Εγχειριδίου αυτού:

- Έκδοση Ιανουαρίου 2000
- Έκδοση Απριλίου 2002 (έκδοση διευρυμένη όσον αφορά επεξηγήσεις κυρίως για τις ιδιωτικοποιήσεις στις χώρες-νέα μέλη της ΕΕ που ήταν σε μεταβατικό στάδιο από τον

² Το ESA95 προβλέπει 4 θεσμικούς τομείς που καλύπτουν όλη την Εθνική οικονομία: (1) Νοικοκυριά, (2) Γενική Κυβέρνηση, (3) Μη-χρηματοδοτικοί Οργανισμοί, (4) Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί.

υπαρκτό σοσιαλισμό). Η έκδοση αυτή ήταν διαθέσιμη για τον υπολογισμό του ελλείμματος του 2009.

- **Έκδοση Σεπτεμβρίου 2010** (έκδοση διευρυμένη όσον αφορά επεξηγήσεις για τις δωρεές ή grants από την ΕΕ, συνεργασίες δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, διαδικασία έκδοσης αξιόγραφων από την κυβέρνηση, και περισσότερες οδηγίες για τις κυβερνητικές εγγυήσεις, τις λεγόμενες «κεφαλαιακές εγχύσεις ή στα Αγγλικά capital injections» και τα swaps). Σημειώνεται ότι η έκδοση αυτή κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο 2010, το δε έλλειμμα του 2009 δημοσιεύτηκε μισό μήνα αργότερα, στις 15 Νοεμβρίου 2010. Βέβαια και η έκδοση αυτή δεν διαφέρει από την προηγούμενη, αντίθετα καθιστά περισσότερο κατανοητούς τους λόγους για τους οποίους οι ΔΕΚΟ δεν έπρεπε να ενταχθούν στην Γενική Κυβέρνηση. (Βλ. άρθρο [«Γιατί δεν έπρεπε οι ΔΕΚΟ να ενταχθούν στην ΓΚ»](#))
- **Έκδοση Μαρτίου 2012** (έκδοση που αυτοχαρακτηρίζεται ως lighter update – ελαφρά ανανεωμένη – με μικρή ενημερωτική διεύρυνση. Περιλαμβάνει ένα νέο αυτοτελές κεφάλαιο με περισσότερες επεξηγήσεις για τις «κεφαλαιακές εγχύσεις» [βλ. άρθρο «Γιατί δεν έπρεπε οι ΔΕΚΟ να ενταχθούν στην Γενική Κυβέρνηση» (παραπάνω link)], καθώς και αναθεωρήσεις σε άλλα ήδη υπάρχοντα κεφάλαια που βασικά αφορούν την τρέχουσα οικονομική κρίση: αίρεση αποπληρωμής οφειλών ή προβληματικά κεφάλαια ή στα Αγγλικά financial defeasance, δημόσιες υποδομές, συνεργασίες δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, καταγραφή τόκων και σχετικών περιόδων χάριτος, εγγυήσεις και μεταφορές περιουσιακών στοιχείων.

Εκτός από τον Κανονισμό 2223/1996 και τα παραπάνω Εγχειρίδια, υπάρχουν δύο Κανονισμοί στους οποίους, πάλι διαρκώς, αναφέρεται ο πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ, προσπαθώντας να δημιουργήσει την εντύπωση ότι κάτι σοβαρό έχουμε παραλείψει εμείς οι υπόλοιποι. Αυτοί οι κανονισμοί είναι ο 479/25-5-2009 και η αναθεώρησή του, 679/26-7-2010. Ο κανονισμός 479 έχει 16 σελίδες και 19 άρθρα στα οποία περιγράφεται η διαδικασία του πότε και τι έγγραφα αποστέλλουν στην Eurostat οι Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες. Επίσης, ο κανονισμός 479 περιλαμβάνει την ευθύνη της Eurostat για έλεγχο της ακρίβειας και της ποιότητας των στοιχείων που αποστέλλονται. Ο κανονισμός 679 έχει 3,5 σελίδες και δίνει μεγαλύτερη δικαιοδοσία στην Eurostat στο να έχει πρόσβαση και να ελέγχει τα εθνικά στατιστικά στοιχεία.

Τα παραπάνω Εγχειρίδια όπως και οι διάφορες Αποφάσεις, Συμβουλευτικά κείμενα και διάφοροι Κανονισμοί εκδίδονται διότι έχει διαπιστωθεί και από άλλους ερευνητές ότι το ESA95 αφήνει πολλά θέματα στην ερμηνεία των εθνικών εμπειρογνομόνων μη δίνοντας σαφείς ορισμούς. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σχολιάσω ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ της ασάφειας των ορισμών και της ρητής ευκαμψίας τους για την αντιμετώπιση εθνικών ιδιαιτεροτήτων.

Επί του θέματος της ασάφειας τονίζεται ότι σε συζήτηση στα πλαίσια της Επιτροπής CMFB³ για τα Νομισματικά, Χρηματοοικονομικά Στατιστικά στοιχεία, καθώς και στατιστικά στοιχεία του Ισοζυγίου Πληρωμών (30 Ιουνίου 2011) διάφορα Μέλη υπέδειξαν ότι απαιτούνται καθαρότεροι ορισμοί και στατιστικές έννοιες και η Eurostat απάντησε ότι αυτό θα ληφθεί υπ' όψιν στο νέο ESA2010 που προγραμματίζεται να ισχύσει από το 2014, έτσι ώστε να υπάρξει «μεγαλύτερη ακρίβεια στους ορισμούς, ταξινομήσεις, και λογιστικούς

³ Η Επιτροπή CMFB είναι μία από την πληθώρα των Επιτροπών, ΥποΕπιτροπών, ΥπερΕπιτροπών, και λοιπό κυκεώνα Ομάδων Εργασίας και Task Forces της γραφειοκρατίας των Βρυξελλών και του Λουξεμβούργου με σχεδόν πάντα τα ίδια άτομα να ανακυκλώνονται.

κανόνες όπως συμβαίνει στο SNA (Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών των Ηνωμένων Εθνών)». (Βλέπε CMFB Opinion, Lisbon, 10 December 2010, page 2/6.)

Για την ασάφεια αυτή, αλλά και για την κωλυσιεργία, την αυθαιρεσία που οφείλεται στην έλλειψη λογοδοσίας, την αναποτελεσματικότητα και το χάος που δημιουργούν οι αποφάσεις της, οι οποίες από ό,τι φαίνεται κυριαρχούνται από την πολιτική παρά από την επιστήμη, η Eurostat έχει καυτηριαστεί με το σύνηθες ύφος διακωμώδησης των Financial Times στο Alphaville section, όπου σχεδόν γελοιοποιείται η απόφασή της να διογκώνει το χρέος των αδύναμων χωρών με την χρηματοδότησή τους από το EFSF (Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοδοτικής Σταθερότητας) ελαφρύνοντας ταυτόχρονα το χρέος των ισχυρών. [Βλ. μεταξύ άλλων τα άρθρα: “EFSF yours! says Eurostat to EFSF lenders” (27 Ιαν. 2011, από Tracy Alloway) και “Don’t mess with Eurostat” (26 Απριλίου 2011, από Joseph Cotterill)].

Υποτίθεται ότι και οι τέσσερις εκδόσεις του Εγχειριδίου ESA95 βοηθούν τους Εθνικούς εμπειρογνώμονες να ερμηνεύσουν τις πολύπλοκες και ασαφείς έννοιες των κονδυλίων του ελλείμματος και του χρέους, να συμβάλουν στην άρση των ασαφειών και να αποφασίσουν για τους σχετικούς υπολογισμούς αντλώντας από την εμπειρία συναδέλφων τους από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αυτή είναι η θεωρία, αλλά η πρακτική είναι πολύ διαφορετική, όπως έγινε φανερό από την αντιμετώπιση των απόψεων του Συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ από την Eurostat και την Commission. Όμως αυτό αποτελεί ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο προς διερεύνηση αφενός των ευθυνών της ηγεσίας της Eurostat και του Επιτρόπου επί των Οικονομικών Θεμάτων της ΕΕ, και αφετέρου τυχόν ευθυνών των Ελλήνων εκπροσώπων που υποτίθεται ότι «έχουν άποψη» την οποία υποτίθεται ότι έχουν εκφράσει κυρίως στα πλαίσια των συνεδριάσεων της Επιτροπής CMFB (Committee on Monetary, Financial and Balance of Payments Statistics) που αποφασίζει τι «μπαίνει» και τι «δεν μπαίνει» στο χρέος και στο έλλειμμα. **Τονίζεται ότι το περιεχόμενο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της CMFB και άλλων παρόμοιων Ευρωπαϊκών Οργάνων χαρακτηρίζεται από ρητή αδιαφάνεια.**

Τα Εγχειρίδια ονομάζονται από την Eurostat “συμπληρωματικό εργαλείο” στα χέρια των εθνικών εμπειρογνομόνων διότι, όπως ρητά αναφέρεται σ’ αυτά, το ESA95 αποτελεί «εννοιολογικό πλαίσιο αναφοράς» καθόσον η κάθε χώρα έχει τις ιδιαιτερότητές της. Συγκεκριμένα, στην σελίδα 2 της πρόσφατης έκδοσης (15 Μαρτίου 2012) του *Εγχειριδίου ESA95 για το Κυβερνητικό Έλλειμμα και Χρέος* αναφέρεται: «Since ESA95 is a conceptual framework, it has been necessary for Eurostat to supplement it with additional guidance in the form of this ESA95 Manual on Government Debt and Deficit, Eurostat Decisions, and bilateral advice to Member States”. Και στα Ελληνικά: «Επειδή το ESA95 είναι εννοιολογικό πλαίσιο, είναι αναγκαίο η Eurostat να το συμπληρώνει με πρόσθετες οδηγίες όπως είναι το Εγχειρίδιο για το Κυβερνητικό χρέος και έλλειμμα, οι Αποφάσεις της Eurostat, και οι διμερείς συμβουλές προς τις Χώρες-Μέλη».

Είναι ακόμα σημαντικώτατο να τονίσουμε το εξής: το γεγονός ότι το Εγχειρίδιο ESA95 δεν αποτελεί «εικόνη» και άτεγκτο νόμο προς εφαρμογή κατά γράμμα, όπως ισχυρίζεται η ηγεσία της ΕΛΣΤΑΤ, αποδεικνύεται εκτός από το ότι κάθε τόσο εκδίδονται διευκρινιστικές Αποφάσεις της Eurostat και διμερείς συμβουλές στα κράτη Μέλη, αλλά και από το ότι ακόμα και στο ίδιο το Εγχειρίδιο υπάρχει ολόκληρη ενότητα που ασχολείται με το νόημα της **ουσίας** των συναλλαγών σε αντιπαράθεση με τον νομικό ή άλλο **τύπο**, και λέγεται ρητά ότι οι Στατιστικές Υπηρεσίες πρέπει να «κοιτάζουν» την ουσία προκειμένου να ταξινομήσουν μια οικονομική μονάδα στην Γενική Κυβέρνηση. Έτσι, στην Εισαγωγή του Εγχειριδίου του 2012 (σελίδες 2-3) αναφέρεται: «Το ESA95 είναι ένα σύστημα παραγωγής οικονομικών

στατιστικών. Ως τέτοιο, καταγράφει την οικονομική πραγματικότητα των συναλλαγών παρά την νομική τους μορφή. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι γίνεται λεπτομερής εξέταση των πολύπλοκων χρηματοοικονομικών διεργασιών για να γίνει κατανοητό ποιός φέρει τον κίνδυνο και ποιός ελέγχει τις απολαβές, ανεξάρτητα από το πώς έχουν καταρτιστεί τα σχετικά συμβόλαια. Στα πλαίσια της μέτρησης του Κυβερνητικού Ελλείμματος και Χρέους, αυτή η έρευνα της οικονομικής πραγματικότητας επηρεάζει ζητήματα όπως τα ακόλουθα:

- Την ταξινόμηση των οικονομικών μονάδων...
- Την χρονική διάσταση της συναλλαγής...
- Την φύση της συναλλαγής...».

Στα Αγγλικά το κείμενο έχει ως εξής: «ESA95 is a system for producing economic statistics. As such, it records the economic reality of transactions rather than their legal form. This can involve looking through complex financial operations to understand who bears the financial risks and who has control over the rewards, irrespective of how the contracts have been constructed. In the context of measuring Government Deficit and Debt, this search for the economic reality affects such matters as the following:

- The classification of units...
- The timing of transactions...
- The nature of a transaction...».